

Крошка А. Ю.,
студент 5 курсу
фізико-математичного факультету
Науковий керівник: **Вакалюк Т. А.,**
кандидат педагогічних наук, доцент
Житомирського державного університету імені Івана Франка

ВПЛИВ ПОКОЛІННЯ Z НА СУЧАСНУ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ

Школа – невід'ємний етап в житті кожної людини, це не просто установа, де «роздають» знання. Це складний організм, учасниками якого є учні, вчителі та батьки. Школа – не просто свідок еволюції дитини від першого до випускного класу, це інструмент для боротьби з неосвіченістю, засіб від несвідомості та скриня знань. Важливість ролі школи в житті учня залежить як від нього самого, так і від виховання батьків, а також від компетентності вчителів, що працюють в навчальному закладі.

В умовах стрімких змін у сфері ІТ технологій, неможливо відособити школу та навчання від комп'ютерного світу. Батьки віддаючи в школу свою дитину, прагнуть дати їй найкраще: найцінніші знання, комфортні умови навчання і вчителів – професіоналів своєї справи. Проте питання в тому чи виправдовуються їх очікування.

За американськими дослідженнями, є період часу, протягом якого більшість людей являються носіями схожих цінностей. Вони формуються у дітей віком до 12-14 років під впливом суспільних подій, технічних можливостей, виховання у сім'ї. Дитина просто живе в певних умовах і як губка вбирає в себе все, що відбувається. Це закарбовуються на підсвідомому рівні, в результаті кожне покоління діє певним чином.

- Покоління X: 1963-1984 рр.
- Покоління Y: 1984-2000 рр.
- Покоління Z: 2000-2010 рр. [1]

Діти народжені після 2010 року належать вже до так званого покоління альфа.

Таким чином, нині в школі навчаються діти покоління Z, а також Альфа. Водночас навчають їх представники покоління Y, X. Головна проблема: чи можуть покоління, що не перетинаються знайти спільну мову та налагодити двосторонній контакт для найбільш плідної роботи.

Для початку спробуємо охарактеризувати представників усіх чотирьох поколінь.

Покоління X. Кажуть, що саме це покоління дало світу великих бізнесменів сучасності. Найхарактернішими рисами його представників є: технічна грамотність, прагнення до навчання та оволодіння знаннями в усіх сферах науки та техніки, неформальність поглядів, прагматизм.[2] Зазвичай вчителі-X мають бажання прищепити, а іноді нав'язати власну точку зору учням, привчити їх до порядку та правил, що найчастіше виявляються застарілими.

Покоління Y. Основними матеріальними та моральними цінностями представників цього покоління є: свобода, оволодіння інформаційними технологіями, прагнення знайти роботу за інтересами, відповідальність.[2] Враховуючи вищеперераховані риси, можна зробити логічний висновок, що вчителі-Y – це люди, які свідомо прийшли працювати у школу, зацікавлені у результаті та відповідально ставляться до цілі (навчання та виховання дітей).

Представники покоління Z відрізняються від своїх попередників: вони вміють відмінно працювати з будь-якою інформацією, швидко розвиваються, одночасно можуть виконувати декілька справ (писати повідомлення, слухати музику, грати в комп'ютерну гру та вчити уроки). Серед негативних рис – інфантилізм та погане запам'ятовування інформації (адже все необхідне можна знайти в Інтернеті). Різні джерела по-різному повідомляють нам про часові межі даного покоління. Проте, прийнято думати, що це люди народжені після 1995 року. І варто зазначити, що саме тут таки відбувається перетин: частина покоління Z –

це більшість учнів школи сьогодні, а невелика частка намагається знайти собі місце серед вчителів Х та Y. Висновок доволі простий – молоде покоління вчителів найкраще розуміє сучасних учнів, їх бажання та страхи, їм найлегше знайти підхід до учнів. А з іншого боку, більшість таких молодих спеціалістів просто не приживаються в «олдскульному» колективі.[3]

Після довгих роздумів, ми прийшли до висновку, що комп'ютерна компетенція нині одна із найважливіших якостей вчителя. Більше того, вона мала б бути основним критерієм для відбору вчителів до школи. Покоління Y в основному з готовністю приймає усі нововведення, із задоволенням використовує новітні методи для роботи з учнями. Тоді як вчителі Х пручаються, ба навіть протестують проти радикальних змін.

В Житомирській міській гімназії №3 було вирішено провести цілий ряд заходів для вирішення даної проблеми:

1. Ознайомча презентація – це своєрідний вступ, демонстрація можливостей ІТ технологій та результатів, яких можна і треба досягати.
2. Тренінги для різних груп вчителів (початкова школа, вчителі гуманітарних наук, вчителі фізики, математики та інформатики).
3. Перевірка знань та аналіз результатів.

Для роботи в заданому напрямку були залучені усі вчителі інформатики, керував процесом заступник з науково-методичної роботи.

За результатами дослідження були виявлені певні закономірності. По-перше, було підтверджено що Y-вчителі з великим ентузіазмом приєднуються до течії Z, намагаються слідувати тенденціям розвитку комп'ютерного світу. Незалежно від фахової дисципліни, усі вчителі показали високі результати, займали та досі займаються самоосвітою. На превеликий жаль, показники вчителів-Х не настільки оптимістичні. В ході роботи було відмічено небажання виконувати поставлені задачі, іноді неспроможність знайти спільну мову з організаторами тренінгу. Причиною

такого результату є вікова група, а також професійне вигорання. Дане поняття широко поширене серед працівників освітянських професій. Уникнути цього явища можливо лише шляхом організації в колективі спеціальних тренінгів, що спрямовані на подолання негативізму та вичерпання ідей, сил для роботи з дітьми.

Отож, аби представники покоління Z працювали в тандемі з іншими вчителями, необхідно регулярно проводити моніторинг рівня комп'ютерної компетенції вчителя. В таких умовах, учням буде набагато цікавіше отримувати знання, а їх відношення до процесу навчання не буде таким цинічним.

Література

1. Особенности поколения Альфа: современные дети новой формации [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tvoymalysh.com.ua>
2. Какие бывают поколения людей? Характеристика. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zdravplus.ru>
3. Поколение Z – что это такое и какие их характерные черты? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kak-bog.ru>